

8 Ranking

Wydziałów Prawa 2019

Od lewej: dr Mateusz Woiński, zastępca dyrektora Kolegium Prawa Akademii Leona Koźmińskiego, dr Dominika Harasimiuk, prodziekan Wydziału Prawa i Administracji ds. naukowych i współpracy międzynarodowej Uczelni Łazarskiego, prof. Dariusz Jagiello, pełnomocnik prorektora ds. dydaktyki w zakresie spraw studenckich SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny, prof. Andrzej Stanisławek, sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, prof. Wojciech Jakimowicz z Katedry Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Tomasz Giaro, dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Czesław Martysz, dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego

Zwycięzcy VIII rankingu „Rzeczpospolitej”:

Uczelnie publiczne

1. miejsce

Uniwersytet Jagielloński

2. miejsce

Uniwersytet Warszawski

3. miejsce

Uniwersytet Śląski

Uczelnie niepubliczne

1. miejsce

SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie

2. miejsce

Uczelnia Łazarskiego w Warszawie

3. miejsce

Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie

WWW.REKRUTACJA.WPIA.UW.EDU.PL
WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Ranking Wydziałów Prawa

Co punktowaliśmy

METODOLOGIA | Wydziały mogły zdobyć maksymalnie 45 punktów. Najlepszy uzyskał 30,6, czyli 68 proc. możliwych punktów.

W VIII edycji rankingu „Rzeczpospolitej”, tak jak w poprzednich, liczą się trzy kategorie: potencjał naukowy, jakość kształcenia i współpraca z zagranicą. W każdej można otrzymać maks. odpowiednio 17, 18 i 10 pkt. Ranking został opracowany na podstawie danych Ośrodka Przetwarzania Informacji Państwowego Instytutu Badawczego. W tej edycji wprowadziliśmy także zmiany.

Po pierwsze, w kategorii jakość kształcenia dodaliśmy informację o publikacjach (artykułach i książkach) przypisanych do wydziałów prawa w latach 2017–2018.

Po drugie, w kategorii współpraca z zagranicą dodaliśmy wskaźnik proc. studentów cudzoziemców w ogólnej liczbie studentów.

Po trzecie, ze względu na zmiany systemowe w raporcie przyjęliśmy liczbę pracowników z 2017 roku. Jest to sytuacja przejściowa, w przyszłym roku będzie możliwość uzyskania informacji o pracownikach przypisanych do danego wydziału.

Kategoria: potencjał naukowy

1. Ocena parametryczna (maks. 2 pkt). Kat. A+ – 2 pkt, kat. A – 1,5 pkt, kat. B – 1 pkt, i kat. C – 0,5 pkt.

2. Rozwój kadry (maks. 3 pkt) mierzony liczbą pracowników, którzy otrzymali tytuł profesora i stopień doktora habilitowanego, oraz obronionych doktoratów w 2018 r. do liczby pracowników, którzy są przypisani do minimum kadrowego.

3. Uprawnienia habilitacyjne (maks. 3 pkt).

4. Uprawnienia doktorskie (maks. 1 pkt).

5. Konkurencyjność (maks. 3 pkt) mierzona liczbą grantów zakończonych w 2018 r. w przeliczeniu na pracownika (maks. 2 pkt.) oraz liczbą grantów (maks. 1 pkt).

6. Konferencje (maks. 2 pkt) mierzone liczbą konferencji naukowych zorganizowanych w 2018 r. w przeliczeniu na pracownika.

Kategoria: jakość kształcenia

1. Zdawalność na aplikację (maks. 8 pkt).

2. Kandydaci na jedno miejsce studia stacjonarne (maks. 3 pkt).

3. Kandydaci na jedno miejsce studia niestacjonarne (maks. 2 pkt).

4. Dostępność kadry naukowej (maks. 3 pkt) mierzona liczbą studentów przypadających na pracowników przypisaną do minimum kadrowego.

5. Praktyka zawodowa (maks. 2 pkt) mierzona liczbą studentów przypadających na jednego opiekuna.

Kategoria: współpraca z zagranicą

1. Mobilność studentów wyjazdu z programu Erasmus+ (maks. 4 pkt).

2. Mobilność kadry wyjeżdżającej (maks. 2 pkt).

3. Mobilność kadry przyjeżdżającej (maks. 2 pkt).

4. Studenci cudzoziemcy (maks. 2 pkt) – proc. studentów zagranicznych w stosunku do studentów ogółem.

Pełny opis metodologii:

Metodologia

Zostały uwzględnione jednostki posiadające zaraportowanych studentów na semestrze zimowym roku akademickiego 2018/2019 na kierunku prawo prowadzonym na poziomie jednolitym magisterskim. Uwzględniono działające uczelnie/jednostki. W przypadku Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie oraz Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkoły Wyższej z siedzibą w Rzeszowie z uwagi na fakt, iż są to uczelnie bezwydziałowe, a uprawnienia do prowadzenia studiów są przypisane bezpośrednio do główki uczelni, dane dla tych wierszy odnoszą się do całej uczelni.

Ocena parametryczna – wyniki końcowe kompleksowej oceny jednostek naukowych za okres 2013–2016 na dzień 04.04.2019. Wyniki nie uwzględniają ewentualnych zmian podjętych w trwającym procesie odwoławczym.

Tytuły naukowe – liczba pracowników danej uczelni, którzy podczas trwania zatrudnienia na tej uczelni uzyskali tytuł naukowy w dziedzinie nauk prawnych. Uwzględnione tytuły naukowe nadane w latach 2016–2018 pracownikom posiadającym aktywne zatrudnienie przez co najmniej jeden dzień w okresie od 2016.01.01 do 2018.12.31.

Uprawnienia habilitacyjne – informacja, czy jednostka na dzień 2018.12.31 posiadała uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie prawo.

Uprawnienia doktorskie – informacja, czy jednostka na dzień 2018.12.31 posiadała uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie prawo.

Granty – wnioski finansowane NCN złożone w 2018 r. (data rejestracji) dla podanej listy jednostek, które zostały zatwierdzone do finansowania.

Publikacje – przypisane do wydziałów prawa. Dane o publikacjach pochodzą z portalu Polska Bibliografia Naukowa, który gromadzi informacje o publikacjach polskich naukowców, dorobku publikacyjnym jednostek naukowych oraz o czasopiśmie polskich i zagranicznych.

Konferencje – liczba konferencji naukowych zorganizowanych w roku 2018 z podziałem na krajowe i międzynarodowe. Uwzględnione konferencje zorganizowane przez daną jednostkę i jej jednostki podrzędne.

Studenci – liczba studentów wg stanu na dzień 2018.12.31, zaraportowanych na semestr zimowy roku akademickiego 2018/2019 na kierunku prawo poziom jednolite magisterskie.

Kandydaci i przyjęcia – dane pochodzą z ankiety EN-1 za rok akademicki 2018/2019. Z uwagi na fakt, iż ankieta EN-1 jest składana przez główkę

uczelni, w przypadkach, gdzie kierunek prawo prowadzony jest przez więcej niż jedną jednostkę danej uczelni, nie da się przypisać liczby kandydatów oraz przyjętych na dany wydział i dane prezentowane są łącznie dla całej uczelni (np. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie).

Mobilność studentów – dane dotyczące wymiany międzynarodowej studentów pochodzą ze sprawozdania „Dane uzupełniające na potrzeby naliczenia subwencji i statystyki międzynarodowej” za rok akademicki 2017/2018 składanego przez uczelnie w systemie POL-on. Z uwagi na fakt, iż sprawozdania składane są w ramach uczelni, a nie konkretnych wydziałów, dane o wymianie dotyczą całych uczelni. Uwzględniono sprawozdania ze statusem: „Wysłane do ministerstwa”, „Zaakceptowane”, „Ponownie wysłane”.

Mobilność kadry – dane dotyczące wymiany międzynarodowej nauczycieli akademickich pochodzą ze sprawozdania „Dane uzupełniające na potrzeby naliczenia subwencji i statystyki międzynarodowej” za rok akademicki 2017/2018 składanego przez uczelnie w systemie POL-on. Z uwagi na fakt, iż sprawozdania składane są w ramach uczelni, a nie konkretnych wydziałów, dane o wymianie dotyczą całych uczelni. Uwzględniono sprawozdania ze statusem: „Wysłane do ministerstwa”, „Zaakceptowane”, „Ponownie wysłane”.

Studenci cudzoziemcy – liczba studentów ogółem oraz liczba studentów cudzoziemców wg stanu na dzień 31.12.2018, zaraportowanych na semestr zimowy roku akademickiego 2018/2019. Uwzględniono studentów odbywających pełen cykl kształcenia – tj. bez studentów wymiany międzynarodowej.

Wskaźniki o zatrudnieniu – ze względu na zmiany systemowe w raporcie

przyjęliśmy liczbę pracowników z 2017 roku. Jest to sytuacja przejściowa, w przyszłym roku będzie możliwość uzyskania informacji o pracownikach przypisanych do danego wydziału i minimum kadrowego.

Liczba pracowników przypisanych do minimum kadrowego – na rok akademicki 2017/2018 do kierunku prawo prowadzonego na poziomie jednolite magisterskie, posiadających aktywne zatrudnienie na dzień 2017.12.31 na danej uczelni. Liczba pracowników przypisanych do minimum kadrowego do danego kierunku studiów nie musi być tożsama z „liczbą pracowników, którzy prowadzą regularnie zajęcia” – nauczyciel akademicki może prowadzić regularnie zajęcia na kierunku pomimo braku przypisania do minimum kadrowego.

Pracownicy – w związku z tym, iż w systemie POL-on zatrudnienie powiązane jest w sposób bezpośredni z główką uczelni, a nie z jej jednostkami podrzędnymi (wydziałami), aby możliwe było przypisanie pracowników do wydziału, zliczono osoby zatrudnione na dzień 2017.12.31 na danej uczelni i posiadające przypisanie do minimum kadrowego na rok akademicki 2017/2018 do kierunków prowadzonych przez dany wydział lub takie, które złożyły oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie ich do liczby pracowników zatrudnionych w danej jednostce naukowej (w naszym przypadku wydziale) przy realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych. Oświadczenia te w zależności od rodzaju musiały zostać złożone na poczet składanego przez jednostkę naukową wniosku o dofinansowanie działalności statutowej na rok 2017 lub na okres bezterminowy. Oświadczenie musiało zostać złożone najpóźniej w dniu 31.12.2017 roku, nie mogło zostać anulowane ani zakończone przed 31.12.2017 r. / ©

– Anna Ogonowska-Rejer

Wyniki rankingu

Lp.	Nazwa uczelni	Potencjał naukowy	Jakość kształcenia	Współpraca z zagranicą	Suma punktów
Publiczna					
1	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	11,66	11,99	4,53	28,18
2	Uniwersytet Warszawski	12,22	10,76	4,22	27,20
3	Uniwersytet Śląski w Katowicach	12,01	11,07	2,37	25,45
4	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	12,50	10,92	1,80	25,22
5	Uniwersytet Gdański	9,16	12,23	3,59	24,99
6	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	9,70	12,39	2,86	24,95
7	Uniwersytet Łódzki	10,30	11,75	2,87	24,92
8	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	10,16	11,28	1,20	22,63
9	Uniwersytet Wrocławski	8,92	10,95	2,74	22,61
10	Uniwersytet w Białymstoku	9,83	9,82	1,49	21,13
11	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	9,05	9,86	1,95	20,85
12	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	7,18	11,22	2,11	20,51
13	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	6,72	10,44	2,24	19,40
14	Uniwersytet Szczeciński	7,70	10,06	1,38	19,13
15	Uniwersytet Opolski	6,41	9,58	3,00	18,99
16	Uniwersytet Rzeszowski	4,83	9,13	3,76	17,72

Wyniki rankingu

Lp.	Nazwa uczelni	Potencjał naukowy	Jakość kształcenia	Współpraca z zagranicą	Suma punktów
Niepubliczna					
1	SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie	13,50	8,65	8,46	30,60
2	Uczelnia Łazarskiego w Warszawie	9,77	9,09	2,13	20,99
3	Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie	10,61	6,15	2,92	19,69
4	Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie	4,73	6,49	2,55	13,76
5	Wyższa Szkoła Bankowa z siedzibą w Gdańsku	2,07	10,25	1,05	13,37
6	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie	2,46	5,93	1,36	9,76
7	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	4,19	4,10	1,35	9,64
8	Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach	0,00	6,54	2,09	8,63
9	Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie	1,82	3,96	2,05	7,83
10	Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni	0,70	4,94	0,64	6,29
11	Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Warszawie	1,10	4,41	0,64	6,14
12	Společna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi	0,00	5,62	0,00	5,62
13	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach	1,10	1,86	2,12	5,08
14	Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych im. prof. Michała Iwaszkiewicza w Poznaniu	0,00	4,02	0,43	4,44
15	Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej	0,00	4,14	0,23	4,37
16	Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej	0,71	1,11	1,62	3,44

Ranking Wydziałów Prawa

Zmiany w czołówce

Liderem rankingu podobnie jak w ubiegłym roku jest Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, który otrzymał 28,18 pkt, na drugiej pozycji znajduje się Uniwersytet Warszawski, który ma tylko 0,98 pkt mniej. Trzecie miejsce zajął Uniwersytet Śląski w Katowicach z 25,45 pkt.

Przetarasowanie nastąpiło także w uczelniach niepublicznych. Miejsce pierwsze pozostało bez zmian – SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie, na drugim miejscu – awans z trzeciego – ukłasyfikowała się Uczelnia Łazarskiego w Warszawie, na trzecim Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie.

Nacisk w rankingu położyliśmy na zdawalność egzaminów. Średnia zdawalność egzaminów absolwentów prawa na uczel-

niach prywatnych wyniosła 36,75 proc., a na uczelniach państwowych 63,58 proc. Jak widać, różnice są spore. Największym wskaźnikiem wśród uczelni państwowych może pochwalić się Uniwersytet Jagielloński – 85,5 proc.

Jak wynika z analizowanych danych, obecnie kierunek prawa studiuje prawie 40,5 tys. osób (studia stacjonarne i niestacjonarne), z czego ponad 18 proc. na uczelniach niepublicznych. Znacznie trudniej dostać się na uczelnię państwową – średnio na jedno miejsce przypada 3,43 osoby, natomiast w stosunku do uczelni niepublicznej wskaźnik ten wynosi 1,46.

Zarówno uczelnie państwowe, jak i niepubliczne prowadzą dobrze działające poradnie prawne studentów na stypendia zagraniczne, organizują konferencje naukowe.

Według raportu przygotowanego przez ELSA – „Studenci prawa w Polsce 2018” – z roku na rok rośnie liczba studentów zadowolonych z poziomu kształcenia na ich uczelniach. Studenci najlepiej ocenili dostęp do zasobów bibliotecznych i działalność naukową, a najgorzej doradztwo zawodowe. Zdecydowana większość studentów – 71,7 proc. – zadeklarowała, że przystąpi do jednego z egzaminów wstępnych na aplikację prawniczą. Największa liczba studentów jest zainteresowana aplikacją radcowską – 41 proc. Druga jest aplikacja adwokacka – 39 proc., sędziowsko-prokuratorowska – 36,5 proc., notarialna – 15,4 proc.

/©©

–Anna Ogonowska-Rejer

Potencjał naukowy

Lp.	Nazwa uczelni	Kategoria naukowa	Rozwój kadry	Uprawnienia habilitacyjne	Uprawnienia doktorskie	Konkurencyjność	Konferencje	Publikacje	Suma punktów
Publiczna									
1	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	1,50	0,75	3,00	1,00	3,00	1,62	1,64	12,50
2	Uniwersytet Warszawski	1,50	1,02	3,00	1,00	1,60	1,25	2,85	12,22
3	Uniwersytet Śląski w Katowicach	1,50	0,50	3,00	1,00	2,47	1,21	2,32	12,01
4	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	1,50	1,30	3,00	1,00	2,85	0,07	1,94	11,66
5	Uniwersytet Łódzki	1,50	0,63	3,00	1,00	1,77	0,90	1,51	10,30
6	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	1,00	0,97	3,00	1,00	1,31	1,35	1,53	10,16
7	Uniwersytet w Białymstoku	1,50	0,65	3,00	1,00	1,82	0,77	1,08	9,83
8	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	2,00	0,50	3,00	1,00	2,33	0,00	0,86	9,70
9	Uniwersytet Gdański	1,50	0,62	3,00	1,00	0,54	1,07	1,43	9,16
10	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	1,00	0,57	3,00	1,00	1,62	0,26	1,60	9,05
11	Uniwersytet Wrocławski	1,50	0,28	3,00	1,00	0,37	0,33	2,44	8,92
12	Uniwersytet Szczeciński	1,00	0,27	3,00	1,00	0,00	1,02	1,41	7,70
13	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	1,00	0,00	3,00	1,00	0,00	0,66	1,52	7,18
14	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	1,00	0,70	3,00	1,00	0,00	0,05	0,97	6,72
15	Uniwersytet Opolski	1,00	0,40	0,00	1,00	0,00	1,29	2,72	6,41
16	Uniwersytet Rzeszowski	1,00	2,13	0,00	0,00	0,95	0,28	0,47	4,83
Niepubliczna									
1	SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie	1,00	1,66	3,00	1,00	2,94	1,73	2,17	13,50
2	Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie	1,50	1,83	3,00	1,00	2,83	0,10	0,35	10,61
3	Uczelnia Łazarskiego w Warszawie	1,50	0,96	3,00	1,00	0,00	2,00	1,31	9,77
4	Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie	1,00	0,79	0,00	1,00	1,04	0,10	0,80	4,73
5	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	1,00	1,02	0,00	0,00	0,00	0,80	1,37	4,19
6	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie	0,50	0,00	0,00	1,00	0,00	0,36	0,60	2,46
7	Wyższa Szkoła Bankowa z siedzibą w Gdańsku	1,00	0,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,56	2,07
8	Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	1,82
9	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	1,10
10	Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Warszawie	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10
11	Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,71
12	Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni	0,00	0,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,70

Zdawalność absolwentów w 2018 r.

Lp.	Miejsce w rankingu	Nazwa uczelni	w proc.
Publiczna			
1	1	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	85,50
2	6	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	74,60
3	5	Uniwersytet Gdański	72,80
4	7	Uniwersytet Łódzki	72,50
5	3	Uniwersytet Śląski w Katowicach	70,10
6	2	Uniwersytet Warszawski	67,00
7	14	Uniwersytet Szczeciński	64,30
8	9	Uniwersytet Wrocławski	62,10
9	12	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	61,40
10	11	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	60,30
11	8	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	59,40
12	4	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	58,50
13	10	Uniwersytet w Białymstoku	54,60
14	13	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	53,30
15	15	Uniwersytet Opolski	52,00
16	16	Uniwersytet Rzeszowski	48,90
Niepubliczna			
1	5	Wyższa Szkoła Bankowa z siedzibą w Gdańsku	71,40
2	8	Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach	53,80
3	12	Spoleczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi	50,00
4	1	SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie	44,10
5	4	Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie	40,70
6	2	Uczelnia Łazarskiego w Warszawie	37,70
7	6	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie	35,70
8	3	Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie	33,70
9	9	Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie	33,30
10	10	Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni	30,80
11	7	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	30,80
12	11	Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Warszawie	29,60
13	15	Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej	25,00
14	14	Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych im. prof. Michała Iwaskiewicza w Poznaniu	22,20
15	13	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach	12,50

Liczba kandydatów na jedno miejsce – studia stacjonarne

Lp.	Miejsce w rankingu	Nazwa uczelni	
Publiczna			
1	9	Uniwersytet Wrocławski	6,41
2	8	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	5,36
3	7	Uniwersytet Łódzki	5,23
4	5	Uniwersytet Gdański	4,43
5	6	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	4,42
6	1	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	4,15
7	3	Uniwersytet Śląski w Katowicach	3,54
8	2	Uniwersytet Warszawski	3,36
9	4	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	3,21
10	11	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	2,88
11	10	Uniwersytet w Białymstoku	2,49
12	15	Uniwersytet Opolski	2,46
13	16	Uniwersytet Rzeszowski	1,87
14	12	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	1,76
15	13	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	1,66
16	14	Uniwersytet Szczeciński	1,63
Niepubliczna			
1	2	Uczelnia Łazarskiego w Warszawie	3,14

Liczba kandydatów na jedno miejsce – studia niestacjonarne

Lp.	Miejsce w rankingu	Nazwa uczelni	
Publiczna			
1	10	Uniwersytet w Białymstoku	2,48
1	2	Uniwersytet Warszawski	2,48
2	16	Uniwersytet Rzeszowski	2,34
3	14	Uniwersytet Szczeciński	1,95
3	11	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	1,95
4	15	Uniwersytet Opolski	1,91
5	8	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	1,83
6	4	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	1,79
7	5	Uniwersytet Gdański	1,60
7	6	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	1,60
8	9	Uniwersytet Wrocławski	1,56
9	1	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	1,50
10	3	Uniwersytet Śląski w Katowicach	1,46
11	12	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	1,36
12	7	Uniwersytet Łódzki	1,21
13	13	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	1,15
Niepubliczna			
1	1	SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie	3,17

Lp.	Miejsce w rankingu	Nazwa uczelni	
2	5	Wyższa Szkoła Bankowa z siedzibą w Gdańsku	2,32
3	1	SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie	2,16
4	3	Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie	1,20
5	10	Wyższa Szkoła Prawa i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni	1,15
6	4	Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie	1,10
7	13	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach	1,00
7	8	Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach	1,00
7	15	Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej	1,00
7	6	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie	1,00
7	14	Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych im. prof. Michała Iwaskiewicza w Poznaniu	1,00

Lp.	Miejsce w rankingu	Nazwa uczelni	
2	2	Uczelnia Łazarskiego w Warszawie	2,88
3	5	Wyższa Szkoła Bankowa z siedzibą w Gdańsku	1,94
4	3	Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie	1,43
5	16	Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej	1,17
6	12	Spoleczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi	1,13
7	4	Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie	1,08
8	8	Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach	1,00
8	7	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	1,00
8	9	Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie	1,00
8	15	Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej	1,00
8	6	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie	1,00
8	14	Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych im. prof. Michała Iwaskiewicza w Poznaniu	1,00

Ranking Wydziałów Prawa

Współpraca z zagranicą

Lp.	Nazwa uczelni	Mobilność studentów	Mobilność kadry wyjeżdżającej	Mobilność kadry przyjeżdżającej	Studenci cudzoziemcy	Suma punktów
Publiczna						
1	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	1,57	2,00	0,34	0,62	4,53
2	Uniwersytet Warszawski	2,62	0,41	0,26	0,94	4,22
3	Uniwersytet Rzeszowski	0,52	1,00	2,00	0,24	3,76
4	Uniwersytet Gdański	2,31	0,78	0,37	0,14	3,59
5	Uniwersytet Opolski	1,55	0,63	0,45	0,37	3,00
6	Uniwersytet Łódzki	1,61	0,36	0,34	0,55	2,87
7	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	2,07	0,27	0,21	0,31	2,86
8	Uniwersytet Wrocławski	1,58	0,46	0,18	0,51	2,74
9	Uniwersytet Śląski w Katowicach	0,72	0,81	0,74	0,10	2,37
10	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	0,72	0,60	0,92	0,00	2,24
11	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	1,54	0,27	0,21	0,10	2,11
12	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	0,72	0,41	0,19	0,62	1,95
13	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	0,89	0,40	0,42	0,09	1,80
14	Uniwersytet w Białymstoku	0,79	0,34	0,17	0,19	1,49
15	Uniwersytet Szczeciński	0,59	0,39	0,39	0,00	1,38
16	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	0,44	0,28	0,28	0,20	1,20
Niepubliczna						
1	SWPS Uniwersytet Humanistyczno-społeczny z siedzibą w Warszawie	4,00	1,19	1,79	1,47	8,46
2	Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie	1,95	0,15	0,04	0,78	2,92
3	Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie	0,47	0,07	0,00	2,00	2,55
4	Uczelnia Łazarskiego w Warszawie	0,37	0,15	0,11	1,50	2,13
5	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach	0,11	0,05	0,02	1,94	2,12
6	Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach	0,43	0,14	0,15	1,36	2,09
7	Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie	2,01	0,03	0,02	0,00	2,05
8	Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej	0,00	0,25	0,19	1,18	1,62
9	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie	0,00	0,00	0,00	1,36	1,36
10	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	0,60	0,06	0,70	0,00	1,35
11	Wyższa Szkoła Bankowa z siedzibą w Gdańsku	0,95	0,02	0,08	0,00	1,05
12	Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni	0,00	0,00	0,00	0,64	0,64
13	Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Warszawie	0,00	0,00	0,00	0,64	0,64
14	Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych im. prof. Michała Iwaskiewicza w Poznaniu	0,00	0,00	0,00	0,43	0,43
15	Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej	0,00	0,00	0,00	0,23	0,23

Ucząc się w Krakowie, łatwiej o tożsamość

KARIERA | Aż 241 spośród 282 absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego dostało się w ubiegłym roku na aplikacje korporacyjne. Od ponad dekady krakowska uczelnia jest pod tym względem niedościgniona.

MATEUSZ ADAMSKI

Od roku 2006 egzaminy na aplikacje: adwokacką, radcowską i notarialną, a od roku 2008 także na aplikację komorniczą organizuje Minister Sprawiedliwości. Wszystkich kandydatów obowiązują te same zasady i jednakowy zakres egzaminów. Resort przygotowuje też analizy przeprowadzanych testów, a zdawalność absolwentów, którzy ukończyli studia w ubiegłym roku, jest najważniejszym wskaźnikiem w rankingu „Rzeczpospolitej” świadczącym o jakości kształcenia. W 2018 roku do egzaminów przystąpiło 6937 absolwentów z 44 uczelni – 18 publicznych, 22 niepublicznych i 4 zagranicznych. Egzaminy zdały 3544 osoby, czyli 51,1 proc. kandydatów.

Nowy system kształcenia

Najlepiej – podobnie jak w latach wcześniejszych, a jednocześnie w całym naszym tegorocznym rankingu – wypadli absolwenci Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, spośród których egzamin zdało 85,5 proc. kandydatów. Drugie w kolejności wyniki uzyskali absolwenci Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (74,6 proc.). Podium zamyka szósty w naszym rankingu Uniwersytet Gdański (zdawalność 72,8 proc.), który zanotował najbardziej spektakularny awans. W 2017 roku plasował się w ministerialnym zestawieniu na pozycji dziewiątej.

W ocenie władz wydziału znacząca poprawa zdawalności absolwentów jest efektem wdrożenia nowego systemu kształcenia. Ubiegłorocznymi absolwenci kończyli studia w oparciu o zupełnie nowy program studiów. – Przez pierwsze siedem semestrów studenci uczęszczają na wykłady i ćwiczenia obligatoryjne. Ostatnie trzy semestry stwarzają możliwość samodzielnego kształtowania ścieżki edukacyjnej poprzez wybór jednej z czterech specjalizacji głównych oraz z 12 specjalizacji dodatkowych – tłumaczy dr hab. Piotr Uziębło, prof. UG, prodziekan WPiA ds. studiów dziennych i wieczorowych. – Nowatorski w skali kraju charakter ma forma i tryb pisanie pracy magisterskiej, do której przygotowują proseminaria i seminaria. W ciągu ostatnich sześciu tygodni studiów studenci rozwiązują samodzielnie konkretny problem prawny w formie eseju, artykułu, glosy, opinii prawnej, ekspertyzy itp. – dodaje.

Drugi w naszym rankingu Uniwersytet Warszawski uplasował się w zestawieniu przygotowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości na szóstej pozycji (spadek o dwa miejsca, zdawalność 67 proc.), a trzeci Uniwersytet Śląski w Katowicach ze zdawalnością na poziomie 70,1 proc. zajął miejsce piąte (awans o jedną pozycję).

Wśród mniejszych uczelni (liczba absolwentów od 13 do 98) po raz kolejny najlepiej wypadł Uniwersytet w Białymstoku (zdawalność 54,6 proc.) przed Wyższą Szkołą Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych

im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach (53,8 proc.) i Uniwersytetem Opolskim (52 proc.). Natomiast wśród uczelni niepublicznych największą zdawalnością może się pochwalić Wyższa Szkoła Bankowa z Gdańska – 71,4 proc.

Ważna ocena na dyplomie

Dane Ministerstwa Sprawiedliwości pokazują, że zachodzi korelacja między oceną końcową ze studiów a zdawalnością na aplikacje. W grupie osób, które miały ocenę celującą, na dyplomie osiągnięto zdawalność na poziomie 90 proc. Wśród piątkowych studentów wyniosła ona już 76 proc., u czwórkowych 39 proc. Z oceną dostateczną na dyplomie na aplikację dostało się zaś jedynie 25 procent absolwentów.

Jaki zawód po studiach chcą wykonywać absolwenci konkretnych uczelni? Ci z Uniwersytetu Warszawskiego oraz Łódzkiego częściej startowali na aplikację adwokacką, ci z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wrocławskiego czy im. A. Mickiewicza w Poznaniu marzyło natomiast już o niebieskim żabocie.

W prezentacji przygotowanej przez resort sprawiedliwości przedstawiono też profil statystycznego aplikanta: ukończył studia stacjonarne (68,1 proc.) na Uniwersytecie Warszawskim (11,9 proc.) w 2018 r. (52,8 proc.) z oceną „dobry plus” na dyplomie (35,7 proc.), zdał w Warszawie (30,8 proc.) na aplikację radcowską (53,8 proc.), i jest kobietą (62,5 proc.).

Studenci prawa: jakość kształcenia na trzy z plusem

Za dużo teorii, za mało praktyki i wiedzy specjalistycznej. Praktyki bez umowy – takie są najważniejsze problemy osób studiujących prawo w Polsce.

MATEUSZ ADAMSKI

Już po raz 20. Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poland przeprowadziło badanie „Studenci prawa w Polsce”. – Wzięło w nim udział 1312 studentów ze wszystkich największych

ośrodków akademickich – informuje Anna Gołdyńska, wiceprezes ds. marketingu ELSA Poland.

Jakie wnioski płyną z ankiety, które w kwietniu i maju 2019 r. wypełnili studenci prawa? – Podobnie jak w latach poprzednich studenci zdecydowanie gorzej oceniają poziom rozwijania wiedzy praktycznej podczas nauki w porównaniu z teoretyczną oraz specjalistyczną. Studentom najbardziej w trakcie studiów brakuje doradztwa zawodowego oraz rozwijania kontaktów branżowych – mówi Anna Gołdyńska. Z kolei żacy są

najbardziej zadowoleni z działalności naukowej, dostępu do zasobów bibliotecznych, dostępności pracowników naukowych oraz poziomu merytorycznego zajęć.

– Podczas tegorocznego badania zadaliśmy studentom pytanie o to, jak oceniają swój wydział – średnia ocena wyniosła 3,3 (w skali do 5). Zapytaliśmy również o to, czy poleciliby swój wydział innym osobom i w tym przypadku aż 64 proc. ankietowanych udzieliło odpowiedzi twierdzącej – wskazuje Anna Gołdyńska.

Aż 71 proc. ankietowanych chce przystąpić do egzaminów

na aplikacje. Wśród najpopularniejszych zawodów, które chcieliby wykonywać w przyszłości, ponownie króluje radca prawny (58 proc.), przed adwokatem (55 proc.), prokuratorem (23 proc.) oraz sędzią (22 proc.). Zdecydowanie mniej studentów widzi siebie w pracy komornika, asystenta sędziego, rzecznika patentowego czy referendarza sądowego.

Wśród preferowanych specjalizacji żacy wskazali na prawo cywilne (39 proc.), prawo karne (32 proc.) oraz prawo gospodarcze-handlowe (23 proc.). Na drugim biegunie znalazły się prawo autorskie

(9 proc.), prawo bankowe (8 proc.) i prawo nieruchomości (7 proc.).

Anna Gołdyńska zwraca uwagę, że ciekawe wnioski płyną z części badania dotyczącej praktyk i doświadczeń zawodowych. Okazuje się bowiem, że aż 55,6 proc. studentów wskazuje jako czynnik wpływający na wybór praktyki odpłatność oraz wysokość oferowanego wynagrodzenia, co plasuje ten aspekt na pierwszym miejscu, przed elastycznym grafikiem, który jest istotny dla 48,6 proc. ankietowanych, a także atmosferą pracy – wskazywaną przez 44 proc.

Wśród studentów, którzy mają już za sobą pierwsze odbyte praktyki, aż 50 proc. przyznaje, że nie miało żadnej umowy, a 86 proc. praktykujących dostawało wynagrodzenie godzinowe niższe niż minimalna krajowa, z czego 56,8 proc. w ogóle nie dostawało za swoją pracę wynagrodzenia. Koreluje to z odpowiedzią na pytanie o największe problemy studentów prawa. Otóż 65 proc. badanych wskazało na niskie zarobki, 41 proc. na problem ze znalezieniem zatrudnienia, a 40 proc. brak możliwości zdobycia doświadczenia.

Ranking Wydziałów Prawa

Jakość kształcenia

Lp.	Nazwa uczelni	Zdawalność na aplikację	Liczba kandydatów na jedno miejsce - studia stacjonarne	Liczba kandydatów na jedno miejsce - studia niestacjonarne	Dostępność kadry	Praktyka zawodowa	Suma punktów
Publiczna							
1	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	6,98	1,53	2,07	1,01	0,81	12,39
2	Uniwersytet Gdański	6,81	1,70	2,07	1,01	0,63	12,23
3	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	8,00	0,99	1,94	0,95	0,11	11,99
4	Uniwersytet Łódzki	6,78	1,35	2,44	0,76	0,42	11,75
5	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	5,56	1,72	2,51	1,15	0,34	11,28
6	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	5,75	3,00	0,83	0,86	0,79	11,22
7	Uniwersytet Śląski w Katowicach	6,56	1,55	1,66	0,92	0,38	11,07
8	Uniwersytet Wrocławski	5,81	1,06	3,00	0,98	0,10	10,95
9	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	5,47	2,59	1,50	1,13	0,23	10,92
10	Uniwersytet Warszawski	6,27	1,08	1,57	1,56	0,27	10,76
11	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	4,99	1,95	0,77	0,73	2,00	10,44
12	Uniwersytet Szczeciński	6,02	1,64	0,76	1,23	0,40	10,06
13	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	5,64	1,47	1,35	1,23	0,17	9,86
14	Uniwersytet w Białymstoku	5,11	1,61	1,17	1,57	0,37	9,82
15	Uniwersytet Opolski	4,87	1,39	1,15	1,21	0,97	9,58
16	Uniwersytet Rzeszowski	4,58	2,02	0,88	1,48	0,18	9,13
Niepubliczna							
1	Wyższa Szkoła Bankowa z siedzibą w Gdańsku	6,68	0,32	1,08	1,23	0,94	10,25
2	Uczelnia Łazarskiego w Warszawie	3,53	1,98	1,47	1,82	0,29	9,09
3	SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie	4,13	1,27	1,01	2,00	0,24	8,65
4	Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach	5,03	0,40	0,47	0,63	0,00	6,54
5	Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie	3,81	1,09	0,52	0,68	0,40	6,49
6	Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie	3,15	1,02	0,56	0,91	0,52	6,15
7	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie	3,34	1,02	0,47	0,63	0,47	5,93
8	Spoleczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi	4,68	0,22	0,00	0,72	0,00	5,62
9	Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni	2,88	1,03	0,54	0,00	0,49	4,94
10	Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Warszawie	2,77	1,64	0,00	0,00	0,00	4,41
11	Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej	2,34	0,70	0,47	0,63	0,00	4,14
12	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	2,88	0,58	0,00	0,63	0,00	4,10
13	Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych im. prof. Michała Iwaszkiewicza w Poznaniu	2,08	0,84	0,47	0,63	0,00	4,02
14	Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie	3,12	0,22	0,00	0,63	0,00	3,96
15	Górnosląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach	1,17	0,22	0,47	0,00	0,00	1,86
16	Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej	0,00	0,37	0,00	0,74	0,00	1,11

STUDIA PRAWNICZE

UNIWERSYTET
SWPS

Prawo w biznesie

- studia I stopnia

Prawo

- studia jednolite magisterskie
- studia dla magistrów i licencjatów

Seminaria doktorskie w zakresie prawa

Studia podyplomowe

studiujprawo.swps.pl

Warszawa – Wrocław – Poznań

Co jest ważniejsze – surowość czy nieuchronność kary? Często spotykam się z tym pytaniem i przyznaję, że są dylematy, których nie da się rozstrzygnąć w prosty sposób, a system prawny nie jest doskonały. Do udanej kariery prawniczej potrzebne są wiedza, otwartość i odwaga w myśleniu.

prof. dr hab. Lech Gardocki

Prawnik, były pierwszy prezes Sądu Najwyższego, wykładowca Uniwersytetu SWPS

Ranking Wydziałów Prawa

W stolicy pomagają najlepiej

POMOC PRAWNA | W tym roku bezkonkurencyjna była poradnia studencka z Uniwersytetu Warszawskiego. To jej przypadło pierwsze miejsce.

RENATA KRUPA-DĄBROWSKA

Po raz czwarty Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych razem z „Rzeczpospolitą” przygotowała ranking studenckich poradni prawnych. Pierwsze miejsce zajął Uniwersytet Warszawski (w ub.r. drugi). Na drugim miejscu uplasowały się aż trzy uczelnie: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Wrocławski oraz

– To efekt powołania do życia dotowanych przez państwo punktów bezpłatnej pomocy prawnej. Mniejsza liczba klientów nas na razie nie martwi. Dzięki temu mamy więcej czasu na udzielanie porad. Były takie lata, że udzielaliśmy ich ponad 1500 rocznie, to było zdecydowanie za dużo – dodaje dr Barbara Namysłowska-Gabrysiak.

Ten roku akademicki na UW obfitował też w kontakty z klinikami prawa zagranicz-

Uczą licealistów i studentów

Na Uczelni Łazarskiego 35 studentów udzieliło w ub.r. 300 porad pod czujnym okiem siedmiu pracowników naukowych, którzy jednocześnie są praktykami.

– Nasi studenci oraz pracownicy naukowcy angażują się coraz bardziej w edukację prawną. Rok temu przeszkoliliśmy 3800 uczniów liceów i techników. Coraz częściej bierzemy udział w międzynarodowych konkursach, ostatni dotyczył profesjonalnej obsługi klienta – wyjaśnia Ewelina Milan opiekująca się poradnią na tej uczelni.

W Łazarskim mają marzenie.

– Chcemy prowadzić badania naukowe np. odnośnie tego, jak wygląda sytuacja osadzonych oraz ich rodzin – mówi Ewelina Milan.

Wrocławską poradnią ma zupełnie inne priorytety.

Porady w więzieniu

We Wrocławiu w poprzednim roku akademickim studenci udzieliли 258 porad pod okiem 43 pracowników naukowych.

– Nie mamy typowego podziału na sekcje. Studenci udzielają porad w trzech miejscach. Na terenie zakładu karnego, w siedzibie powiatowego rzecznika konsumentów oraz na wydziale prawa – tłumaczy dr hab. Joanna Kuźmicka-Sulikowska opiekująca się poradnią

– W zakładzie karnym oraz na wydziale prawa udzielamy wsparcia z każdej dziedziny prawa, a u rzecznika konsumentów z zakresu prawa konsumenckiego. Bierzemy również udział w krótkoterminowych projektach. Uczymy w liceach, a także ostatnio studentów innych kierunków o różnych typach umów, mianowicie: pracy, zlecenia i o dzieło. W ostatnich latach przychodzi mniej osób, ale dzięki temu mamy więcej czasu dla naszych klientów – dodaje dr Joanna Kuźmicka-Sulikowska.

Inni przysyłają nam klientów

W Opolu 230 studentów zajęło się 237 sprawami pod okiem 16 opiekunów.

– Przychodzi mniej osób, co jest oczywiste. Jeżeli potrzebujący porady ma do wyboru studenta czy prawnika po aplikacji, to wybierze prawnika. Ale nie narzekamy na brak pracy. Jesteśmy w stałym kontakcie z zakładem karnym i udzielamy porad więźniom. Niedawno zawarliśmy umowę z

Do studenckich poradni przychodzi coraz mniej klientów – to efekt powołania do życia punktów bezpłatnej pomocy prawnej

Uczelnia Łazarskiego z Warszawy (rok temu były pierwsze). Trzecie miejsce zajął Uniwersytet Opolski (spadł z drugiego miejsca).

– W rankingu nie ma dużych niespodzianek. Od lat królują te same poradnie. O tym, która w tym roku stanie na podium, zadecydowała dodatkowa działalność klinik. Mianowicie: liczba organizowanych konferencji, warsztatów, współpraca z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi czy przeprowadzone symulacje rozpraw oraz zajęcia o prawie w szkołach – przyznaje dr Filip Czernicki, prezes Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych.

– Od dwóch lat obowiązuje ustawa o bezpłatnym poradniactwie prawnym. Odebrała ona wielu klientów wydziałom prawa. Z roku na rok przychodzi coraz mniej osób. Dlatego kliniki mają różne pomysły, by przyciągnąć je do siebie. Studenci uczą kontaktu z klientem oraz stosowania prawa w praktyce poprzez nowoczesne metody mówienia o prawie, prowadzenie zajęć w szkołach i zakładach poprawczych, symulacje rozpraw etc. – wyjaśnia Filip Czernicki.

W stolicy jadą do Strasburga

Bardzo dobrze radzi sobie poradnia na UW.

– Pracuje w niej 96 studentów w 11 sekcjach m.in.: karnej, cywilnej, sądownictwa międzynarodowego, praw człowieka. W ub.r. klinika prowadziła 452 sprawy – tłumaczy dr Barbara Namysłowska-Gabrysiak szefująca warszawskiej poradni.

Z roku na rok do poradni przychodzi coraz mniej osób.

nych uczelni. Teraz np. dziesięciu studentów wyjechało do Petersburga w celu rozwijania umiejętności nauczania klinicznego.

UW specjalizuje się m.in. w skargach do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

– Mamy się czym chwalić: grupa studentów była na rozprawie przed Wielką Izbą Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu dotyczącej przestępczości handlu ludźmi – opowiada dr Barbara Namysłowska-Gabrysiak.

W Krakowie stawiają na startupy

Na UJ w ubiegłym roku akademickim 34 studentów prowadziło 488 spraw, w ramach których udzieliło przeszło tysiąc porad pod okiem 19 opiekunów.

– Mamy sześć sekcji, w tym dwie prawa cywilnego, karną, pracy oraz praw człowieka. To, co nas wyróżnia na tle innych poradni, to sekcja prawa medycznego. W tym roku w związku z pracą nad habilitacją opiekuna tej sekcji jej działalność została zawieszona. Zacznie na nowo działać od przyszłego roku akademickiego. Podobnie zresztą jak nowa sekcja startupów – mówi dr Wojciech Górski, kierownik poradni prawnej na Uniwersytecie Jagiellońskim.

– Sekcja pomocy startupom będzie pierwszą taką sekcją w Polsce. Zobaczymy, czy będzie się cieszyć zainteresowaniem. W ten sposób chcemy walczyć z odpływem spraw, jaki spowodowało wejście w życie przepisów o bezpłatnych poradnictwie prawnym. Mam nadzieję, że nowa sekcja będzie miała liczną klientelę – wyjaśnia dr Wojciech Górski.

Poradnie prawne

Lp.	Nazwa uczelni	Współczynnik studentów na opiekuna	Miejsce poradni na uczelni	Standardy	Działalność dodatkowa	Suma
1	Uniwersytet Warszawski	25	25	25	25	100
2	Uniwersytet Jagielloński	25	25	25	20	95
2	Uczelnia Łazarskiego	25	25	25	20	95
2	Uniwersytet Wrocławski	25	25	25	20	95
3	Uniwersytet Opolski	15	25	25	25	90
4	Uniwersytet Łódzki	15	25	25	20	85
4	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa w Rzeszowie	15	25	25	20	85
4	Akademia Leona Koźmińskiego	15	25	25	20	85
4	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	15	25	25	20	85
4	Uniwersytet w Białymstoku	25	25	25	10	85
5	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	25	0	25	20	70
5	Uniwersytet Rzeszowski	25	0	25	20	70
5	SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny	25	0	25	20	70
6	Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego	25	0	25	10	60
6	Uniwersytet Śląski	25	0	25	10	60
7	Collegium Polonicum w Stubicach	15	0	25	15	55
7	Uniwersytet Gdański	15	0	25	15	55
8	Uniwersytet Mikołaja Kopernika	25	0	25	0	50
9	Wyższa Szkoła Bankowa w Gdyni	15	0	25	5	45
9	Uniwersytet Szczeciński	15	0	25	5	45
10	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza	15	0	25	0	40
10	Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie	15	0	25	0	40

uniwersytetem trzeciego roku i będziemy udzielać porad seniorom. Współpracujemy również z miejskim

ośrodkiem pomocy rodzinie oraz kuratorami sądowymi. I jedni, i drudzy przysyłają do nas swoich

podopiecznych – tłumaczy dr Magdalena Gołownik-Hudała, kierownik opolskiej poradni. /©©

REKLAMA 858695

AKADEMIA LEONA KOŹMIŃSKIEGO

PRAWO

studia jednolite magisterskie

- Kierunek wyróżniony przez Polską Komisję Akredytacyjną
- Uprawnienia doktorskie i habilitacyjne
- Zajęcia prowadzone w formach interaktywnych, w tym z wykorzystaniem rzeczywistości wirtualnej (ogłędziny miejsca zdarzenia)

PRAWO I FINANSE

elitarne studia dwukierunkowe

PRAWO ZATRUDNIENIA

studia II stopnia

ul. Jagiellońska 57/59, 03-301 Warszawa
tel. 22 519 21 70, rekrutacja@kozminski.edu.pl

kozminski.edu.pl/prawo

Ranking Wydziałów Prawa

ROZMOWA

DLA „RZECZPOSPOLITEJ”

Staramy się poprawić jakość kształcenia

PROF. DR HAB.
CZESŁAW MARTYSZ
DZIEKAN WYDZIAŁU PRAWA I
ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU
ŚLĄSKIEGO

MAREK PRAAS

W tym roku Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego awansował w naszym rankingu na pozycję trzecią. Wynik jest wysoki dzięki pozycji, którą uczelnia zajęła w kategorii potencjału naukowego, czyli z uwagi na kadre i publikacje naukowe. To przypadek?

PROF. CZESŁAW MARTYSZ: Od zawsze nasz wydział miał w czasie oceny parametrycznej przyznawaną kategorię A. Również otrzymaliśmy w czasie ostatniej akredytacji ocenę „Wyróżniającą”. To był dla nas impuls do dalszej zintensyfikowanej pracy. Podjęliśmy wiele działań na tym polu. Poprosiliśmy o pomoc prof. Monikę Jagielską, która skontaktowała się ze wszystkimi pracownikami naukowymi i rozmawiała o tym, w jaki sposób jeszcze zwiększyć liczbę publikacji w wysoko punktowanych czasopiśmie. Niektórzy pracownicy nawet wycofywali publikacje z jednych wydawnictw i kierowali je tam, gdzie można było otrzymać więcej punktów.

W tej kategorii bardzo duże znaczenie ma także kadra.

Na naszym wydziale w ostatnich latach można zauważyć znaczne odrodzenie kadry. Już w tym roku skierowaliśmy siedem wniosków o nadanie tytułu profesora. Wszystkie te osoby mają mniej niż 50 lat. Przybywa także osób z tytułem doktora habilitowanego.

Walczymy o dobrą kadre, ponieważ chcemy, aby Śląsk kojarzył się z bardzo wysokim poziomem naukowym. Chciałbym także podkreślić, że zwiększyła się u nas też liczba grantów. Konstytucja dla nauki nie dość, że zakłada podział na pracowników dydaktycznych i badawczo-naukowych, to także uzależnia finansowanie od tego, co dzieje się na uczelniach. Dlatego też zdecydowaliśmy się rozwijać dział ds. projektów, który będzie nas wspomagał w sprawach technicznych i administracyjnych związanych z pozyskiwaniem grantu. Nie chcemy, aby nasze wnioski były odrzucane z powodów formalnych.

Oprócz grantów ważna jest także współpraca z zagranicą.

Od wielu lat jest to nasz priorytet. Dzięki działaniom mojego pełnomocnika ds. współpracy międzynarodowej pani profesor Ewy Rott-Pietrzyk, działaniom takich osób jak pani profesor Barbara Mikołajczyk, pani profesor Magdalena Habdas,

pan profesor Rafał Blicharz, pani profesor Moniki Jagielskiej, a także młodych pracowników, takich jak pani dr Magdalena Półtorak, dr Małgorzata Pohl-Michałek oraz wielu innych, a przede wszystkim przy wielkim wsparciu prorektora ds. współpracy krajowej i międzynarodowej pana profesora Tomasza Pietrzykowskiego oraz naszego prodziekana prof. Piotra Pinióra, w ostatnich latach nastąpił dynamiczny rozwój na tym polu. Ścisłe współpracujemy z takimi uniwersytetami jak: Anglia i Belgia – Uniwersytet w Cambridge, Katolicki Uniwersytet w Lueven; USA – Loyola University New Orleans, University of Toledo, Columbia University NY; Niemcy – Uniwersytet w Münster, Bucerius Law School, Instytut im. Maxa Plancka; Kanada – Uniwersytet Mcgilla oraz Uniwersytet Waterloo; Chińska Republika Ludowa – Beijing Foreign Studies University (NFSU), Northeastern University w Shenyang (NEU) Chinese University of Political Science and Law (CUPL), Chinese Academy of Social Sciences z Pekinu (CASS); Hiszpania, Włochy: Uniwersytet w Walencji, Uniwersytet w Genui, oraz wieloma innymi wiodącymi na świecie ośrodkami naukowymi. Pragnę podkreślić, że od października tego roku uruchamiamy na wydziale anglojęzyczne studia International Business Law and Arbitration. W murach wydziału działa także Szkoła Prawa i Kultury Chińskiej, Szkoła Prawa Amerykańskiego. Kładziemy bardzo duży nacisk na współpracę z państwami azjatyckimi. W tym celu został uchwałą rada wydziału powołany – wydziałowy zespół badawczy pod nazwą Centrum Systemów Prawnych państw Azjatyckich.

Nie jesteście jednak liderami pod względem liczby absolwentów dostających się na aplikację.

Tu pozwolę się nie zgodzić. Obecnie zajmujemy czwartą pozycję po uniwersytetach Warszawskim, Wrocławskim i Jagiellońskim. Dla nas ta pozycja jest powodem do dumy.

Wasi absolwenci to teoretycy czy praktycy?

Bardzo wspieramy studentów w realizacji

praktyk studenckich. Półtora roku temu jako pierwszy wydział w Polsce podpisaliśmy z Okręgową Radą Adwokacką w Katowicach tzw. kodeks dobrych praktyk, który gwarantuje, że nasi studenci w czasie praktyk nie wykonują czynności sekretarskich. W czasie ich trwania piszą pisma procesowe, zażalenia czy np. odpowiedzi na pozew. Mamy gwarancję, że ten czas zostanie wykorzystany merytorycznie. Posiadamy podpisane porozumienia w sprawie praktyk z takimi instytucjami jak: terenowe Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Okrękowa Rada Adwokacka w Katowicach, czy z Okręgową Radą Komorniczą, z Okręgową Izbą Radców Prawnych, ze Śląską Izbą Lekarską, dzięki czemu studenci mają możliwość odbycia praktyk w Okręgowym Sądzie Lekarskim oraz w Biurze Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Lekarzy i Lekarzy Dentystów w Katowicach, z Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Katowicach, z organizacjami porządku publicznego, np. działających na rzecz praw zwierząt, takich jak stowarzyszenie Nadzieja Na Dom, a działania w organizacjach non profit są ściśle skorelowane z wieloletnim projektem „Uniwersytet pomaga”, której Wydział Prawa i Administracji UŚ był inicjatorem. Na uwagę zasługuje także współpraca nawiązana przez wydział z siecią obywatelską Watchdog, organizacji działającej na rzecz jawności przestrzeni prawnej. Studenci wydziału mają możliwość odbywania praktyk, które kumulują w sobie zarówno prace prawniczą, jak i obserwację funkcjonowania procedur prawnych, a także prawniczą działalność edukacyjną oraz szerzenie świadomości prawnej wśród młodzieży szkolnej.

Czy Wydział Prawa UŚ jest uczelnią innowacyjną?

Jest bardzo innowacyjny. Zarówno na polu badań naukowych, wykorzystywanych metod dydaktycznych, jak i dostępu do najnowocześniejszych prawniczych baz danych. Rozwijamy zajęcia metodą e-learningu. Ja prowadzę w ten sposób seminarium

i bardzo to sobie chwalebę. Jestem osobą zajęta i w ten sposób mam szybki, łatwy i częsty kontakt ze studentami. Innowacyjność przejawia się również w zaangażowaniu studentów w wiele inicjatyw, czego przykładem są organizowane przez studentów zrzeszonych w działających na wydziale kołach naukowych liczne konferencje o zasięgu krajowym i międzynarodowym, podejmujące najbardziej aktualne problemy.

Przykładem w 2019 r. jest I Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Prawne i gospodarcze aspekty współpracy z Chińską Republiką Ludową” czy ogólnopolska konferencja na temat prawnych i społecznych aspektów mobbingu i dyskryminacji w zatrudnieniu. Pracownicy wydziału rozwijają badania naukowe na nowatorskich polach badawczych. Przykładem mogą być działające na wydziale centra i zespoły, takie jak Centrum Prawa Design Mody i Reklamy, Centrum Badań Naukowych nad Prawem Nowych Technologii, Zespół ds. Badań nad Bioetyką, Ochroną Zwierząt i Ochroną Klimatu, Zespół Problemów Wykładni Prawa i Legislacji, Centrum Badawcze Społeczno-Prawnych Studiów Kobiety czy wspomniane wyżej Centrum Systemów Prawnych Państw Azjatyckich.

Jak do e-learningu podchodzą studenci i inni wykładowcy?

Różnie. Jedni studenci są z niej zadowoleni, dla innych jest to problem, że o określonej porze muszą usiąść przed komputerem. Nie wszyscy wykładowcy także chcą z tego korzystać. Myślę, że problem jest tu natury psychologicznej.

Na początku rozmowy powiedział pan, że powodem zmian było m.in. uchwalenie konstytucji dla nauki. Teraz te przepisy stopniowo wchodzi w życie. Co jeszcze na waszym wydziale zmieniła ustawa 2.0?

Uniwersytet Śląski już uchwalił swój statut. Zdecydowaliśmy o zmniejszeniu liczby wydziałów, np. doszło do połączenia wydziałów technicznych i przyrodniczych. Wydział Prawa i Administracji pozostał oddzielną jednostką, ale wewnątrz zaszło sporo zmian. Zdecydowaliśmy o zlikwidowaniu katedr. W ich miejsce powstają i powstawać będą badawcze zespoły interdyscyplinarne.

Jak środowisko akademickie przyjmuje te zmiany?

Byłem przewodniczącym zespołu, który opracowywał statut. Wiem, że zmiany są przyjmowane różnie. Ale wierzę, że ta sytuacja wkrótce się zmieni. / ©

–rozmawiała Joanna Cwiek

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI
UNIWERSYTETU
JAGIELLOŃSKIEGO

Studuj w Krakowie na wyjątkowych kierunkach:

- Prawo (jednolite magisterskie)
- Administracja (I i II stopień)
- Prawo własności intelektualnej i nowych mediów (I stopień)
- Intellectual Property and New Technologies (II stopień)

#logicznywybór

Ranking Wydziałów Prawa

Szczelna tama dla podróbek i piractwa

PUBLIKACJE | Dla przyszłych prawników Jednolity System Antyplagiatowy ma szczególne znaczenie. Studenci prawa przytaczają w pracy dyplomowej akty prawne – treść przepisów i orzeczeń sądowych. JSA musi uwzględnić to w swojej ocenie.

OŚRODEK PRZETWARZANIA INFORMACJI
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

MONIKA REDZISZ
OPI PIB

Przez wieki kopiowanie mistrzów było podstawowym sposobem nauki. W pracowniach dawnych mistrzów normą było, że uczniowie wykonywali całą część roboty, pod którą podpisywał się mistrz. Nikomu do głowy nie przychodziło, żeby upominać się o swoją „własność intelektualną”.

W XVII-wiecznej Anglii to wydawnictwa drukujące książki otaczane były ochroną, a nie ich autorzy. Dopiero uchwaloną na początku XVIII wieku przez parlament brytyjski ustawę, tzw. statut Anny, uznaje się za pierwszy w historii dokument, który bierze pod uwagę prawa autorskie, przyznając tym samym, że to autor ma prawa do dzieła, które stworzył.

Przypisy, odwołania, źródła

Ponad 300 lat później własność intelektualna jest dla nas oczywistością. Korzystamy z dorobku poprzednich pokoleń, ale każdy cytat musi być uczciwie opatrzone przypisem. Popelnienie plagiatu jest czynem dyskwalifikującym,

szczególnie w środowisku naukowym, przy pisaniu pracy dyplomowej, stanowiącej swego rodzaju przepustkę do świata ludzi wykształconych.

Czym jest plagiat? Intelktualną kradzieżą. To skopiowanie całości lub fragmentów cudzego dzieła i przypisanie sobie jego autorstwa.

Owszem, na poziomie licencjatu czy magisterium rzadkością jest praca, która proponuje nowe rozwiązania – zwykle są to omówienia danego zagadnienia na podstawie literatury. Jeśli już zdarzy się praca bardziej nowatorska, to i tak od studenta wymaga się porządnego odwołania do klasyków przedmiotu. Chodzi więc przede wszystkim o uczciwe podanie źródeł.

Mimo to zawsze znajdują się tacy, którzy wolą ułatwić sobie zadanie i pójść na skróty. Na polskich uczelniach zdarzają się dziwnie podobne prace. Niektóre szkoły od pewnego czasu szukały na to lekarstwa na własną rękę i korzystały z systemów antyplagiatowych, takich jak Plagiat.pl, Genuino czy OSA, które bazowały jednak na ograniczonych zbiorach danych – najczęściej własnych. Brakowało przepływu informacji pomiędzy instytucjami. Zdarzały się sytuacje kuriozalne – praca broniona w Opolu

miesiąc później była broniona w Suwałkach. Poza tym uczelnie się skarżyły, że systemy działają po prostu wadliwie – wykazują zapożyczenia, które nie mają nic wspólnego z tematyką pracy.

– Słyszałam negatywne opinie dotyczące otwartego systemu antyplagiatowego. Dlatego na naszym wydziale nie jest on obowiązkowy – mówiła w 2016 roku prof. Krystyna Chojnicka, dziekan wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w wywiadzie dla „Rzeczpospolitej”.

Najwyższy był już czas, żeby uporządkować ten bałagan.

Nareszcie jest

W styczniu 2019 roku doczekaliśmy się wreszcie Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Powstał przez półtora roku – od połowy 2017 do końca 2018, w Ośrodku Przetwarzania Informacji – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie. JSA to system informatyczny, który pomaga promotorom wykryć plagiaty prac dyplomowych: licencjackich, inżynierskich i magisterskich, a także doktorskich. Jednocześnie ustawa o szkolnictwie wyższym i nauce z lipca 2018 roku nałożyła na wszystkie uczelnie w Polsce obowiązek weryfikowania prac z jego pomocą. Odtąd wszystkie pisemne prace dyplomowe i doktorskie muszą przed obroną być sprawdzone przez JSA. System jest udostępniany nieodpłat-

nie wszystkim polskim uczelniom. Ma jedynie wspierać jednak regulować poziom czułości algorytmu w zależności od tematyki analizowanego tekstu. Uczelnie średnio ustawiają suwak podobieństwa na 50 proc. (gdy o proc. oznacza, że system uznałby za plagiat każdy tekst, a 100 proc. – wiersz kłona oryginalnego tekstu na poziomie pojedynczych zdań i ich wyrazów). Wydziały techniczne powinny ustawić tę czułość np. na 70 proc., natomiast wydziały humanistyczne mogą pozostać na 30 proc., ponieważ w takich tekstach o wiele łatwiej zatuszować plagiat. W szczególnej sytuacji są przyszli prawnicy, ponieważ przytaczają w pracy dyplomowej akty prawne – treść przepisów i orzeczeń sądowych. JSA musi uwzględnić to swojej ocenie.

JSA bazuje na dziesięciu wielkich bazach danych: Ogólnopolskim Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych (około 3 mln prac dyplomowych), bazie NEKST (obraz polskiego internetu – około 760 milionów dokumentów), sześciu Wikipediach w różnych językach i dwóch zbiorach aktów prawnych.

Jak działa? Czy algorytm bierze pod uwagę tylko wierne podobieństwo? Co jeśli ktoś zmieni kolejność słów w zdaniu?

– Nasz system antyplagiatowy jest na coś takiego całkowicie niewrażliwy. On dzieli każdy tekst na zdania, a zdania są dzielone na słowa, które tworzą kolekcje nieuporządkowane – tłumaczy dr Marek Kozłowski, współtwórca JSA, w wywiadzie dla portalu SztucznaInteligencja.org.pl stworzonego niedawno przez OPI PIB. „Więc jeśli napiszemy: »Mama lubi kota« albo: »Mama kota lubi«, to system w obu przypadkach widzi trzy różne słowa w dwóch zbiorach, a te zbiory są równoważne. (...) Nasz algorytm jest niewrażliwy na zmiany szyku zdania, kolejność

wyrazów, wielkość liter czy interpunkcji”.

Administrator systemu może jednak regulować poziom czułości algorytmu w zależności od tematyki analizowanego tekstu. Uczelnie średnio ustawiają suwak podobieństwa na 50 proc. (gdy o proc. oznacza, że system uznałby za plagiat każdy tekst, a 100 proc. – wiersz kłona oryginalnego tekstu na poziomie pojedynczych zdań i ich wyrazów). Wydziały techniczne powinny ustawić tę czułość np. na 70 proc., natomiast wydziały humanistyczne mogą pozostać na 30 proc., ponieważ w takich tekstach o wiele łatwiej zatuszować plagiat. W szczególnej sytuacji są przyszli prawnicy, ponieważ przytaczają w pracy dyplomowej akty prawne – treść przepisów i orzeczeń sądowych. JSA musi uwzględnić to swojej ocenie.

Spore podobieństwo

W pierwszych dwóch miesiącach funkcjonowania – w styczniu i lutym 2019 r. – system sprawdził 40 tys. prac. Tysiąc z nich miało bardzo wysoki, 70-proc. rozmiar podobieństwa, czyli wskaźnik obrazujący, jaka część tekstu pochodzi z innych prac. W tej chwili sprawdził już ponad 150 tys. prac.

Niektóre uczelnie podchodzą podobno do systemu z rezerwą. Twierdzą, że jest zbyt wrażliwy, i staje się on tematem tabu. Pytanie, czy za

takim stanowiskiem nie stoi obawa przed utratą autorytetu uczelni.

„Plagiat oznacza też, że jakość kształcenia była na danej uczelni niska. Jest nawet gorzej. Z naszych rozmów z uczelniami wynika, że z powodu podejrzenia o plagiat w pracy licencjackiej, magisterskiej czy inżynierskiej tej zimy do obrony nie zostało dopuszczonych co najmniej kilkudziesięciu studentów. (...) A pamiętajmy, że mamy ograniczony obraz rzeczywistości. Wiele uczelni nie przyznaje się do tego, by nie ujawnić prawdziwej skali problemu. (...) Zakładam, że plagiaty to około 5 proc. prac dyplomowych” – uważa Marek Kozłowski. Czyli co 20. absolwent polskiej uczelni dokonał plagiatu. Jakie konsekwencje za to grożą? Można stracić tytuł zawodowy lub naukowy, zapłacić grzywnę, a nawet trafić do więzienia. Zwykle jednak uczelnie rozstrzygają to we własnym zakresie.

Oczywiście wciąż można przetłumaczyć pracę z innego języka. Tego system na razie nie wykryje. Ale i tak wygląda na to, że uczelnie wkraczają w nową erę. W ciągu paru minut możemy się przekonać o uczciwości i rzetelności intelektualnej kandydata na magistra, doktora lub inżyniera. Co więcej – oprócz korzystania z inteligentnych systemów – możemy zrobić? Chyba pozostaje nam, jak zawsze, praca u podstaw. Uczelnie przyszłych studentów od najmłodszych lat zwykłej ludzkiej przyzwoitości. /@

Publiczne uczelnie w konkursie są góra

SZKOŁA W KRAKOWIE
Najwięcej świeżo upieczonych aplikantów ukończyło Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

Najlepiej przygotowani do wszystkich egzaminacyjnych batalii w profesjach prawniczych w 2018 r. byli absolwenci Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ministerstwo Sprawiedliwości podsumowało wyniki egzaminów na aplikację z 2018 r. Na tę sędziowską i prokuratorską dostało się 217 osób. Na adwokacką, radcowską, notarialną i komorniczą 3544 osoby. Najwięcej świeżo upieczonych aplikantów ukończyło UJ w Krakowie.

Jeśli chodzi o konkurs na aplikację: sędziowską i prokuratorską, w 2018 r. był dwuetapowy. Do pierwszego – testu – przystąpiło 1870 osób.

Najwięcej z nich ukończyło UJ (200); Uniwersytet Śląski (192) i Uniwersytet Wrocławski (148 osób). Na kolejnych miejscach były: Uniwersytet Warszawski, Katolicki Uniwersytet Lubelski i Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Spośród kandydatów przystępujących do testu 90,5 proc. to absolwenci uczelni publicznych, 69,7 proc. z nich ukończyło studia stacjonarne, a 41,4 proc. stanowili absolwenci z 2018 r.

Zdecydowana większość przystępujących do I etapu konkursu (90,6 proc.) na dyplomie otrzymała ocenę dobrą lub wyższą.

W 2018 r. wystarczyło 118 pkt, by zakwalifikować się do drugiego etapu konkursu; średnia liczba punktów wyniosła 102,9.

Najłatwiejsze pytanie dotyczyło prawa konstytucyjnego, poprawnej odpowiedzi na nie

udzieliło 99,1 proc. zdających. Jak brzmiało?

Zgodnie z Konstytucją RP, zgodę na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego wyraża: A. Prezydent Rzeczypospolitej, B. Prezes Rady Ministrów, C. Marszałek Senatu.

Najtrudniejsze: Najtrudniejsze pytanie z kolei dotyczyło Ordynacji podatkowej. Odpowiedziało na nie zaledwie 8,3 proc. zdających.

Jak brzmiało?

Zgodnie z Ordynacją podatkową, pełnomocnictwo ogólne upoważniające do działania we wszystkich sprawach podatkowych udzielane jest przez stronę wyłącznie:

A. W formie dokumentu elektronicznego, B. W formie pisemnej, C. Ustnie do protokołu
Najmniej kłopotów przy-

sporzyło prawo pracy (81 proc. prawidłowych odpowiedzi); prawa cywilnego materialnego wraz z prawem rodzinnym i opiekuńczym – 79,2 proc.; prawa gospodarczego publicznego i prywatnego – 73 proc.; postępowanie karne i wykroczeniowe – 71,8 proc.; ustrój UE – 68,5 proc.

Do drugiego etapu zakwalifikowano 424 osoby, do egzaminu przystąpiło 421. Za rozwiązanie trzech zadań można było uzyskać maksymalnie 75 pkt. Średnia wyniosła 33 proc.

Najlepsze indywidualne wyniki w konkursie uzyskał absolwent UJ – łącznie 85,6 proc.

Drugie miejsce zajął absolwent Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego (84,4 proc.), trzecie przypadło absolwentowi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Na aplikację sędziowską i prokuratorską zakwalifikowano łącznie 217 osób (w tym dwie, które brały udział w konkursie w latach ubiegłych).

Najwięcej to urodzeni w 1994 r. (74), kobiety (62,8 proc.), mieszkańcy województwa małopolskiego (57), absolwenci z 2018 r. (82 osoby), z piątką na dyplomie.

Na aplikację sędziowską przyjęto 112 osób, a na prokuratorską – 105. Spośród 217 osób zakwalifikowanych większą popularnością cieszyła się aplikacja sędziowska (61,3 proc. wskazań jako pierwszy wybór). Jak to wyglądało w liczbach?

■ 133 kandydatów w pierwszym wyborze aplikacji wskazało aplikację sędziowską

■ 84 kandydatów w pierwszym wyborze aplikacji wskazało aplikację prokuratorską

■ 196 kandydatów przyjęto na aplikację sędziowską i prokuratorską zgodnie ze swoim pierwszym wyborem.

Spośród przystępujących do I etapu konkursu najwięcej osób zamieszkuje w woj. mazowieckim – 287 (15,3 proc. ogółu przystępujących), a najmniej w woj. lubuskim – 27

(1,4 proc. ogółu przystępujących).

Z kolei spośród zakwalifikowanych na aplikację najwięcej osób przypada na 1 mln mieszkańców w województwie lubelskim – 13,8, a najmniej w województwie świętokrzyskim – 1,0.

A jak wyglądał profil na aplikację sędziowską i prokuratorską w 2018 r.?

Otóż najwięcej przystępujących do konkursu było: urodzonych w 1994 r. – 567, tj. 30,3 proc. Kobiet – 1233, tj. 65,9 proc.

Osób zamieszkujących w woj. mazowieckim – 287, tj. 15,3 proc. Absolwentów z 2018 r. – 775, tj. 41,4 proc. Absolwentów studiów stacjonarnych – 1304, tj. 69,7 proc.

Osób, które ukończyły uczelnie publiczne – 1693, tj. 90,5 proc.

Osób, które na dyplomie otrzymały ocenę dobry lub wyższą – 1694, tj. 90,6 proc. oraz absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie – 200, tj. 10,7 proc. /@

Agata Łukasiewicz